

HATÁR GYŐZŐ

A Karkasszban

a palota fenntartása méregdrága, ami nem csoda, a lármavilágban; épp ezért méregdrága a beléptidő is, de megéri

a Csend Palotája, kiterjedésére: hat futballpálya és tizenkét királyi palota. Úgy szólván minden van benne, ami lármavilágban van; azzal a különbséggel, hogy míg emezt betölti tulajdon lármája és a lármacsörömpölés tézistaforma gyurmában megduggatja minden hézagját-eresztékét-füleyükét és segge-labirintusát, amazt a csend tölti be. De nem mint a Szentek-Szentjét a szentség – nem a Csendek-Csendje. Hanem. Mindközönségesen. Csend formájában

a csend – tulajdon szférájában

a körülüstölés, a szenteltetés: a teremtés előtti. A lételőtti őscsend

*

akinek nem telik a „gyémántpatkó” operaház, aranybrokát királyi kényelmére az aranyfoglatú páholycsend homályán; akinek nem telik a Csendterem bíborbárony kárpitos, arany karosszékes első sorának zsöllyéire, az beéri a karzattal három emelkedő karéjban, s tán még a negyedikkel is. Vannak csendrajongók, akik szerint a karzaton jobb a csend *crescendója*; mások meg a kakasülőre esküsznek, hogy ott *sempre forte*: még teljesebb a csend

az inyenek a csendművészet oldalsó tárlóit keresik fel, s bár a csend filozófusai szerint a csendnek nem volt feltalálója, mert mind az őseredeti csend egy-tömbjéről vált le – azért vannak, akik lepattintottak a meteoritról egy szilánkot, és féltékenyen őrző kivillantással, előmutogatással maguknak tulajdonítják az elsőséget és egyedinek a mutatóványt

monografusaiktól elvárják, hogy rangban a tűz feltalálójával egy sorba helyezék őket

*

a tolongásnak elejét veendő, a vesztibülők, előcsarnokok véget nem érő kolonnádsorán barokkosan alálógó aranyábrák csendet parancsoló szilencium!-felírások őrzik a barlangnémaságot. Az emblematis gírlandokon a felkiáltójelet angyalok tartják fenn lebegve – lepisszegő mozdulattal s rózsaujjal ajkuk előtt: *csitt legyen*

a csittparancs hatalmasan érvényesül palotahosszat

az oldalbenyílóknak ki-ki be-bekukkanthat a kismesterekhez, ha kedve tartja; a sznobok előpisszegői leintik a csoszogva-csatlakozókat, a vallásos rajongók a lárma-kereplés-bömbítés-robajlás „elsőtetülésében” felfedezni vélik azt, akit kerestek; ám az istenlátás elragadtatása csillapíthatatlan csendvággyal üli meg, ami maradék lelkük még van, a többi a csendre váltott jubilusok

az egyik, egyiptomias bejárat fölött a hívogató:

a másik, asszír szárnyasbika díszkapu bejárat fölött a hívogató:

a harmadik, belenyilazott építők remekelte királýsír bejárat fölött

a negyedik, az ötödik, a tizen – a huszonötödik

a hívogatás:

jertek csendre vágyók/áhítózik/szomjúhozók: imhol nyiladoznak folyosóról folyosóra a nagy elcsendesülések!

van: gömbölyű csend. Kockacsend

síkcsend. Sima csend (a csend bisszoszfátylas körénksimulása)

reszelőcsend (érdes oroszlánnyelv, mely csontig leszedi a húst, anélkül, hogy beleharapna)

vakrozsa csend (a láрма visszatérhetetlen megfeneklése)

fertőtlenített csend (zengettyűk-zúgattyúk bacilusaival beletokosodva)

aszкета csend. Parázna csend. Robajcsend

öldöklő csend.

a Mindencsendek Csatája

az öregcsend öregharangja

a csendkút visszhangtalansága

a hang negatívja – csendben – a visszcsend: oly irtóztos szívású csend, amilyenre – hangban – csak a tengermélyvízég egymást hívogató deli bálnái képesek

csend a metafizika hatványain: transzcendenciája magasról lehungyozó – immanenciája belülről szétmaró; igen kíméletlen

van: csendorkán; és van: a csendorkán torkára fojtott csend1

van: csontcsend (összuáriumban) és szín-csend (cinteremben)

van: őscsend; és van: a „csak-az-imént”

pontcsend a zajgásban: a műcsend újdándisága

*

időnként megtörténik, hogy a vészkijáratú folyosók végén ki-be csapódik és lapog a csapóajtó. Ilyenkor meglebbenek a bőreffentyűk és az ujjnyira felnyúló hasítékon be-besüvíti a külvilág, a KARKASSZ lármatompedonja:

ye-ye-ye!

duhog, döng, dübböl és dobogol. Irtóztos interpenetráció ez a hússal, a csontban verelemegő velővel, a koponyafalnak nekiloccsanó agyrázkódással:

ye-ye-ye!

de csak addig tart, amíg a szélfogó lappantyúk egymásra nem csukódnak. Akit rajtakapnak, hogy nincs jegye – a potyázót ilyenkor dobják vissza a KARKASSZBA; a többi lélekroncs – rokkantja, göcsörtöse – visszakuporodik a csendbe, az ellenőr is és helyreáll a csittparancs hatalma

*

a beillatosított csend termében a lármban-csalódottak keresnek gyógyulást: a megduggattottak

magukbahullottan fülelnek a csendillatárban és csalódottságot előlegezve, hápháp – asztmatikus hápogással szípják-szipogatják: hiába keresik benne a láрма aromatikusság negatívját

a bíborcsend lárma karmazsin termében a lármatű rabjai vezekelnek – azok, akik a karkasszlárma elől a decibelmámorban kerestek menedéket. Mint a Bógés magukra hagyottjai – kalitkából dongókat bocsátanak el, s ha elsorvadt dobhártyájuk a légyzűmmögést se hallja már: ríva fakadnak

az ezüst csend kamaratermében azok támolyognak kamaraszékeik felé, akik törvényes felelősségük tudatában láрмаellenes álmokat merészelték álmodni arról, hogy a metakozmeionban az úr – a csillagközi űrben a természet öregje: örökcsendben van – ahol gomolyog! És felámolyogva az intergalaktika sztalagmitjaira – tündökölve tűnődnek a holdláncsend ezüstölésén

*

az aszkéta csend kazamatáiban a hívek beállnak a hallgatófülkébe és szobrot állva – visszacsendülnek, míglén humorúra nem válik bennük az önhang, és akkor meglátatják a lett dolgok alázuhogásának néma változatát

a parázna csendben a befizetők rápirulnak hímvesszőjükre, ajkaszirmuk elszederesedik; péniszek-vaginák riadtan szenvedik egymást: nem értik, mi volt a pornófelhajtás lármacsattanója

a gömbcsendi gömbölygetésre csendgömböcükbe belekuperodók mint a gubóban: először nem lelik – majd oldalt henterednek és *molto placentabile* megtalálják önmagukat: ez a hangtalan jajongás – ez is jaj, de hangtalan

a kockacsendben szögletes szemöldök-szigorral méregetik tükörképüket és néma szájszöglet-szitkozódással lehordják, mivel belső csörömpölésük hogy elfojtsa, immár sehol: nem megmondattott, hogy változtasd meg élted?!

akit a robajcsend nem silányít tetűvé, az az öldöklő csendben öntettévé lapul. A reszelőcsendben csontig vetkőzve, morbid gyönyörűségét leli e síri megszegyenülésben; de – ha egyszer befizetett, nincs visszaút

akire rászakad a csend öregharangja: lekucorodik és megadja magát a megalázkodás tizennégy stációjának anélkül, hogy a kínokra megnyikkanna: itt, a csendözön dimenzióin mindenki önként feszül keresztjére, és magára veszi a világ megválthatatlanságát, bűneiből

de még ha befizetett is, lett légyen ógyelgő kíváncsi, kalandkereső naiv, popsznob avagy vallásnimfomániás, akad, aki nem bírja végig

a csendbomba kartácsa ráfröccsenti élete cafatait a falra, s ha oly szerencsés, hogy akad összekanalázója, a csendkút visszahangtalanságán már nem ő – csak hasadásos tudati énje potyog alá: ami eddig oly meghitt-vigasztalan volt, már a kongó közhely sem kong kifogó vedrében hahogy még bágyadoz, az elevenholtat nyakonhugyozza a csend transzcendenciája, míg immanenciája oly perforáló, mint vérhassal fertőzött belének kilenc méter hascsikarása. Felüvölt a kifele – a visszafele kívánczástól:

ye-ye-ye!

a csendártalom áldozata

már oly menthetetlen csupa-lárma ő, hogy nem bírja; testestül-lelkestül KAR-KASSZ-martalék

a palotaporoszlók a helyszínré ügetnek, nyakánál elkampózott dögével végignyargalnak az üritőfolyosókon, ahol a csendártalom menthetetlenjeit az ürülék lármazsilipein át üríteni szokták; és eltávolítják, veleürítve a beléptidíjat

az öblítés után, amíg a szelep nyitva, a vastag csőtömlőkön betüremlik a KAR-KASSZ lármavilága, és mígcsak az öblítőhuzat be nem rántja, a Csend Palotája pincecsendjén berobban, végiggyurul, és inge mocskát duhajul nyakig húzva, megmutatja pocékságait a KARKASSZ kitakart lármavilága:

ye-ye-ye!

*

s ahogyan a pocsolják „medveállatocskái” az esőben: húszszorosára dagadnak és életrehorgadnak, úgy ezek is, akár a tardigrádák, a lármavilág paideumájának felhőszakadásán a KARKASSZBAN:

gurgulázó üvöltéssel ululázva elnyúlnak és újjáélednek: magukhoz térnek a csend-ártalom áldozatai. És mesesik, hogy olyik megél

de világeletére megbélyegzett marad, és a csendre vágyakozók céduláinak farokszégyenét vonszolja maga után – így kéri, elébük hullakodva, megpökdösését az elhaladóktól a KARKASSZBAN

(1981 novemberében)

Dudi örököl

TÉNYVÁZLAT

Az örökségen ketten, tizennyolc éven át dolgoztak, az öreg Aldobolyi Kázmér bácsi és neje, Tinka néni – hogy Dudi fiuknak Angliában *legyen*. 80 üveg tinta, fél másza úrlap, levélpapír stb., 185 előszobában 860 leelőszobázott óra s ugyanannyi mulasztott munkaóra meg 2-szer 465 álmatlanul átvirrasztott éjszaka árán megszületett az örökség. Ami Öregapóról maradt, mehetett Angliába. A Hatalom megszégyellte magát, mert Öregapót (őszirózsás bal-múltja ellenére) deportálta volt, és mert Öregapó a Hatalmat – mikor még hatalomka amolyan zölden remegő piti vagány volt csupán – bújttatta-védte. Mindez még „annak idején” történt, de a deportálás-a-sártengerbe és a Hatalom (hatalomka) halálos veszedelemből kimentése, valamint az őszirózsás hejehuja nem azonos időpontban esett meg; ami bizonyítja, hogy az „annak idején” még nem jelent feltétlenül egyidejűséget. Öregapót rég elhantolták, tekintélyes hagyatékával a Hatalom kivételt tett és megadta az Engedélyt, értesítették az Állami Szállítmányozót, leltároztak, csomagoltak, pecsételtek, nyaltak-ragasztottak – állt a bál. Rokonság és Hatalom értesítette Aldobolyi Dudit Londonban, hogy ha még nem szakadt tekintélyes örökség a nyakába, hát most szakad.

Mr. Douglas Alistair Algernon MacAldobolyi (szül. Aldobolyi Dudi) az évtizedes álmatagságtól már szinte nyakferdülést kapott – amilyen álmatagon az örökséget számítgatta: a XVII. századi rekeszzománcos orosz burnótosszelencéből kifizeti jelzáloghitelre vett házát; a XVIII. századi alakos ormolú órából („Minerva eladja testvéreit a Fáraónak”) két másik házat vesz; a XVI. századi teknőcberakásos miniatúr zenélő székesegyházból kifizeti minden adósságát, felmondja állását és földkörüli kējútra indul; a XV. századi toledói legyezőgyűjteményből tömi a játékonysági egyesületeket, megnyeri a Derbyt, szeretőt ajándékoz a feleségének, lóistállót a szeretőjének, lepénzeli a sajtót, hogy hallgasson róla, majd jó pénzért eladja Élete Tollbamondását egy világlapnak, amivel megkettőzi vagyonát, és visszavonulva maganélettől-közélettől, csak a múkincsei megőrzésének él. (Hogy kire fogja hagyni? Nem vitás; a Hatalomra, amelynek köszönheti, és az Országra, amely szülte. Szobra szülővárosában a Hazánk Nagy Szülötte nevet fogja kapni.) Mr. Douglas Alistair Algernon MacAldobolyi számításába ritkán szokott hiba csúszni, s ha ő jól meggondolja – meg van az gondolva.